

VILNIAUS KRAŠTO ETNOGRAFINIO MUZIEJAUS 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2026 m. kovo 15 d. Nr.VDEM- 106-(3.2 E)

2025 m. bėgyje Vilniaus krašto etnografinis muziejus aktyviai dirbo pažindindamas Vilniaus krašto gyventojus ir svečius su vietinės kultūros, tradicijų ir etnografinio paveldo ypatybėmis. Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio muziejus bendradarbiavimo su bažnyčiomis ir dvasininkija, siekdamas išsaugoti ir skleisti šviesios atminties Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio palikimą. Čekoniškių kaimo verbų ir buities seklyčia vykdė verbų rišimo tradicijų išsaugojimo, puoselėjimo ir sklaidos veiklą. Ažulaukės filialas Vilniaus krašto švietimo muziejus nuolat rinko eksponatus, juos dokumentavo, ruošė ekspozicijas bei vykdė edukacinę veiklą. Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje vykdė edukacinius užsiėmimus bei tradicinių amatų sklaidą.

2025 m. VKEM ir jo filialuose apsilankė 6620 lankytojų. Palyginus su praeitų metų rodikliais, lankytojų skaičius išaugo: 2020 m. – 1343 lankytojai, 2021 m. – 2083 lankytojai, 2022 m. – 4455 lankytojai, 2023 m. – 4281 lankytojas, 2024 m. – 4552 lankytojai.

● **2025 m. buvo tęsiamas vykdyti muziejaus eksponatų rinkimas, rinkinių archyvavimas, skaitmeninimas ir duomenų įkėlimas į LIMIS (Lietuvos integrali muziejų informacinė sistema)** siekiant skatinti Vilniaus krašto tradicijų išsaugojimą. Iš viso 2025 m. buvo suskaitmeninti **3788 eksponatai**, į LIMIS įkelti **872 eksponatai**. Per ataskaitinius metus buvo surinkta **19646 naujų eksponatų**. Palyginus su pastarųjų metų rodikliais, surinktų eksponatų skaičius yra ženkliai didesnis: 2020 m. buvo surinkti 3706 eksponatai, 2021 m. – 2290 eksponatų, 2022 m. – 1737 eksponatai, 2023 m. – 640 eksponatų, 2024 m. – 2015 eksponatų.

2025 m. muziejus ir jo filialai aktyviai vykdė **parodinę veiklą**: metų bėgyje buvo surengtos 29 parodos (iš jų 3 virtualios).

SVARBIAUSIOS 2025 M. SURENGTOS PARODOS:

- 2-oji Nemenčinės ir jos apylinkių meno mėgėjų kūrybos paroda „Drauge (2024-11-29 – 2025-01-31, Vilniaus krašto etnografinis muziejus);
- Tautodailininko Povilo Malinausko autorinė paroda „Takai takeliai veda į kelią“ (2024-12-04 – 2025-01-31, Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje);
- Floristikos paroda „Tėvynės spalvos“, skirta Vasario 16-ajai – Lietuvos valstybės atkūrimo diena paminėti (2025-02-08 – 2025-03-11, Čekoniškių kaimo verbų ir buities seklyčia);
- Gretos Lee fotografijų paroda „Gyvenimas ir viena diena“ (2025-02-08 – 2025-03-30, Vilniaus krašto etnografinis muziejus). Parodos atidarymas įvyko 2025-02-08;
- Elvyros Černiuvienės kvilingo darbų paroda „Spalvotos mintys“ ir vilnos akvarelės paveikslai „Prakalbinta vilna“ (2025-03-09 – 2025-04-30, Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje);
- Roberto Mitunevičiaus tapybos paroda „Šviesos taškas“ (2025-04-09 – 2025-05-04, Vilniaus krašto etnografinis muziejus). Parodos pristatymas įvyko 2025-04-12 (*nuotraukos pridedamos*);
- Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinės mokyklos mokinių dailės darbų Gailestingumo tema paroda (2025-04-20 – 2025-05-11, Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio muziejus);

- Lenkų dailininkų kūrybinės sąjungos „Elipsa“ paroda „Įkvėpimas“ (2025-05-14 – 2025-06-29, Vilniaus krašto etnografinis muziejus). Parodos uždarymas įvyko 2025 m. birželio 29 d.;
- Paroda „Vilniaus krašto etnografinis muziejus: tapatybė, amatai, atmintis“ (2025-06-11 – 2025-06-26, LR Seimas);
- Vilnijos krašto audėjų drobių ir audinių paroda „Močiutės kuporo lobynai“ (2025-07-06 – 2025-07-27, Čekoniškių verbų ir buities seklyčia);
- Avigėjos Romančik tapybos paroda „Tik žirgai“ (2025-07-23 – 2025-09-28, Vilniaus krašto etnografinis muziejus). Parodos pristatymas įvyko 2025-07-26);
- Dalios Taparauskienės paroda „Tas margas juostų raštas“ (2025-08-21 – 2025-09-28, Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje);
- Grupinė paveikslų paroda „Palėtės pasakojimai“ (2025-10-01 – 2025-10-31, Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje). Parodoje dalyvavo 10 autorių: Ieva Jukšaitė, Eva Burė, Jelena Bisikirskienė, Jovita Piurkienė, Erika Petruilienė, Vygantas Navickas, Inesa Jasulevičiūtė, Agnė Balsienė, Vaidilė Jakavičiūtė, Vytautas Jukna;
- Arvydo Bagdono tapybos paroda „Kalėdų laukdami“ (2025-11-12 – 2026-01-04, Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje);
- 3-oji Nemenčinės ir jos apylinkių meno mėgėjų kūrybos paroda „Drauge“ (2025-11-19 – 2026-01-31, Vilniaus krašto etnografinis muziejus). Parodos pristatymas įvyks 2025 m. gruodžio 13 d.

EDUKACINĖ VEIKLA

2025 m. VKEM ir jo filialai pravedė **85 edukacinius užsiėmimus**, kuriuose dalyvavo **1711 dalyvių**. Palyginus su pastarųjų metų rodikliais, edukacinių užsiėmimų skaičius išliko stabilus: 2020 m. buvo pravesta 20 edukacinių užsiėmimų (363 dalyviai), 2021 m. 57 edukaciniai užsiėmimai (1063 dalyviai), 2022 m., paruošus ir patvirtinus 12 naujų edukacinių užsiėmimų, praveisti 103 užsiėmimai (2154 dalyviai), 2023 m. 73 užsiėmimai (1746 dalyviai), 2024 m. 108 užsiėmimai (1946 dalyviai).

Šiuo metu VKEM ir jo filialų siūlomų edukacinių užsiėmimų temų skaičius – **24**. Trys užsiėmimai turi „Kultūros pasą“, t. y. patvirtinti ir įtraukti į kultūrinės edukacijos sistemą, kuria įgyvendino Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. „Kultūros pasą“ turi šie užsiėmimai: „Sukursime vaikystės žaislą“, „Verbų rišimas“ ir „Muilo gaminimas“.

Ataskaitinių metų begyje taip pat buvo surengta eilė teminių, labdarinių, specialiai progai ar šventei skirtų edukacinių užsiėmimų.

2025 m. VKEM ir jo filialai surengė **36 renginius**, kuriuose apsilankė **3885 žmonės**. Palyginus su kelių paskutinių metų rodikliais, renginių skaičius išliko stabilus, o juose apsilankiusių žmonių skaičius ženkliai išaugo: 2023 m. 37 renginiai (1810 žmonės), 2024 m. 32 renginiai (1589 žmonės).

SVARBIAUSI 2025 M. RENGINIAI, KURIUOSE DALYVAVO, SURENGĖ AR PRISIDĖJO RENGİANT MUZIEJUS:

- 2025 m. vasario-balandžio mėn. Tradicinių amatų centre Houvalto dvare Maišiagaloje įvyko **2025 m. Vilniaus krašto mokinių, jaunimo ir suaugusiųjų verbų rišėjų konkursinė paroda „Tradicinė Vilniaus verba“**. Organizatorius: Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje ir Čekoniškių verbų ir buities seklyčia. Partneris: Vilniaus krašto tautodailininkų-meno kūrėjų bendrija. Koordinatorius: VRSA Kultūros, sporto ir turizmo skyrius. Nugalėtojų apdovanojimas įvyko 2025 m. balandžio 30 d. atnaujintame Mozūriškių dvare;

- 2025 m. vasario 13 d. Tradicinių amatų centre Houvalto dvare Maišiagaloje įvyko šventinis minėjimas „Tau, Lietuva“, skirtas vasario 16-ajai paminėti (bendradarbiaujant su Maišiagalos vaikų lopšeliu – darželiu);

- 2025 m. vasario 28 d. Čekoniškių verbų ir buities seklyčioje įvyko renginys „Pasitinkant Užgavėnes“. Dalyviai: etnografinis verbų rišėjų ansamblis „Cicha Nowinka“ ir Buivydiškių mokyklos-darželio auklėtiniai;

- 2025 m. kovo 1 d. Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje surengė Tradicinių amatų mugę Vilniaus rajono Užgavėnių šventėje;
- 2025 m. kovo 19 d. Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio muziejuje tradiciškai įvyko atvirų durų diena. Dalyvavo: svečiai, Maišiagalos J. Obrembskio gimnazijos mokiniai bei Maišiagalos vaikų lopšelio-darželio auklėtiniai;
- 2025 m. kovo 19 – 30 dienomis Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio muziejuje vyko akcija „Dosnumo krepšelis – pagalba Ukrainai“. Dalyvavo: Maišiagalos parapijiečiai, muziejaus svečiai ir darbuotojai;
- 2025 m. balandžio 11-13 dienomis įvyko VKEM darbuotojų išvyka į Rozogi valščiūje (Lenkijos Respublika) rengiamą Velykinę mugę ir konkurso „Velykinė verba“ dalyvių apdovanojimus. Dalyvavimas Interreg VI-A Lietuvos – Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos projekte „Verbų rišimas – kultūrinio turizmo plėtra, siekiant išsaugoti vietos kultūros paveldą ir gerinti Vilniaus krašto (LT) ir Rozogi (PL) gyventojų socialinę gerovę“ (projekto Nr. LTPL00325);
- 2025 m. gegužės 18 d. Daukšių kaime įvyko Tarptautinės muziejų dienos ir Vilniaus krašto etnografinio muziejaus 25 metų veiklos jubiliejaus minėjimo šventė. Šventėje koncertavo: folklorinis ansamblis „Sužanianka“ (Sužionys), kapela „Kapela Dworska“ (Maišiagala), ansamblis „Wystek“ (Ščytnas, Lenkija) ir kapela „Jędrka“ (Ščytnas, Lenkija);
- 2025 m. gegužės 18 d. tradiciškai įvyko Vilniaus krašto švietimo muziejaus Atvirų durų diena: nemokamas muziejaus ekspozicijų lankymas, edukaciniai užsiėmimai lankytojams;
- 2025 m. birželio 13-14 d. Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio muziejuje įvyko Kun. Pr. J. Obrembskio mirties metinių minėjimas ir piligriminės kelionės „Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio pėdomis. Turgeliai-Maišiagala“ dalyvių priėmimas;
- 2025 m. rugsėjo 13 d. Vilniaus rajono Derliaus šventėje Baltosios Vokės dvare buvo įrengtas Amatų kiemelis ir įvykdytas edukacinių užsiėmimų pravedimas;
- 2025 m. rugsėjo 21 d. Maišiagalos bažnyčios 160-ties metų jubiliejaus šventėje surengta Amatų mugė, praversti edukaciniai užsiėmimai;
- 2025 m. spalio 4 d. Vilniaus krašto etnografiniame muziejuje įvyko renginys „Pažink Nemenčinę“, skirtas Tarptautinei pagyvenusių žmonių savaitei paminėti;
- 2025 m. lapkričio 27 d. Mozūriškių dvare įvyko Čekoniškių verbų ir buities seklyčios 25 metų veiklos jubiliejaus minėjimo šventė.

BIUDŽETAS IR PROJEKTINĖ VEIKLA

Pagal sąmatą Vilniaus krašto etnografiniam muziejui skirta:

Bendros lėšos – 1097600 Eur

Iš jų:

- Biudžetinių įstaigų pajamos – **27800 Eur**;
- Savivaldybės lėšos – **1068800,00 Eur** (iš jų lėšos projektiniai veikalai: Interreg Lietuva – Lenkija projektas – **55981,80 Eur**, VVG projektas – **6000 Eur**).
- Vilniaus krašto etnografinio muziejaus 25 metų veiklos jubiliejaus proga VRSA padovanojo

1000 Eur.

2025 m. bėgyje muziejus kaip partneris kartu su Europos geografinio centro bendruomene vykdė Vietos projektą „**Bendruomeninio verslo skatinimas per mobilius amatų ir vietinės produkcijos mugių erdves**“ pagal priemonę „Sumanios bendruomenės kūrimosi skatinimas“ Nr. SP-VILN_LEADER-07-3. Šiais metais bus įsigytas krovininis automobilis ir priekaba.

2025 m. bėgyje muziejus kaip partneris kartu su Rozogi valščiūmi (Lenkija) vykdė Interreg Lietuva-Lenkija projektą „**Weaving Palms - developing cultural tourism to preserve local cultural heritage and improve the social well-being of the inhabitants of the Vilnius Region (LT) and Rozogi Community/Easter Palms**“ (Nr. LTPL00325) (hereinafter the Project) / „Verbų rišimas – kultūrinio

turizmo plėtra, siekiant išsaugoti vietos kultūros paveldą ir gerinti Vilniaus krašto (LT) ir Rozogi (PL) gyventojų socialinę gerovę“:

- 2025 m. rugsėjo 20 – 21 d. VKEM filiale Maišiagalos Tradicinių amatų centre Houvalto dvare Maišiagaloje surengtas tapybos pleneras „Verba teptuku nuausta“;
- 2025 m. rugsėjo mėn. buvo paruoštos projekto publikacijos (lankstinukai ir albumas);
- 2025 m. spalio 20-21 d. VKEM filiale Maišiagalos Tradicinių amatų centre Houvalto dvare Maišiagaloje buvo surengtas plenerinės parodos „Verba teptuku nuausta“ atidarymas ir pravesta konferencija „Verba – regiono ambasadorė“..

Projektą Interreg Lietuva - Lenkija vykdome iš Savivaldybės lėšų. Projekto atsiskaitymo laikotarpiai yra padalinti į du periodus. Iš pirmo periodo dalis ES finansavimo yra gauta (ES – **6355,46 Eur**). Likusi dalis bus gauta kai projekto periodai bus patvirtinti. Bendras projekto finansavimas pagal šaltinius: **80 % ES, 10 % VB, 10 % SB.**